

*WOJCIECH
KĘTRZYŃSKI*

MARIA PACHO 1A

KIM BYŁ?

Wojciech Kętrzyński, kiedyś Albert von Winkler, urodził się 11.07.1838r. w Lecu. Zmarł 15.01.1918r. we Lwowie. Był polskim mediewistą, folklorystą i historykiem. Założył bibliotekę Ossolińskich we Lwowie.

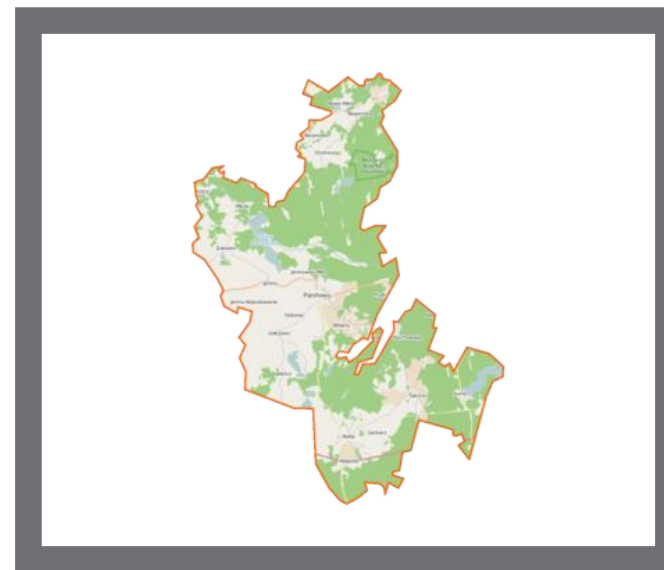
Wojciech Kętrzyński

RÓD I RODZINA

Ojciec Wojciecha Kętrzyńskiego z pochodzenia był szlachcicem polskim, jednak stał się pruskim podoficerem i żandarmem. Wojciech odzyskał to co stracił jego ojciec, czyli narodowość polską i z Alberta von Winklera stał się Wojciechem Kętrzyńskim. Jego szlachecka rodzina herbu Cietrzew ma rodowód na Kaszubach i wywodzi się z małej wsi Kętrzyno.

Herb Cietrzew po rekonstrukcji

Chośnic w województwie Kaszubskim

RODZINNE MIASTO

Zamieszkiwał wraz z rodzicami w Lecu, dzisiejszym Giżycku. Żyli w domu przy ulicy Magabowskiej w pobliżu cmentarza.

Dom w Lecu w którym urodził się Wojciech Kętrzyński.

EDUKACJA W RASTENBURGU

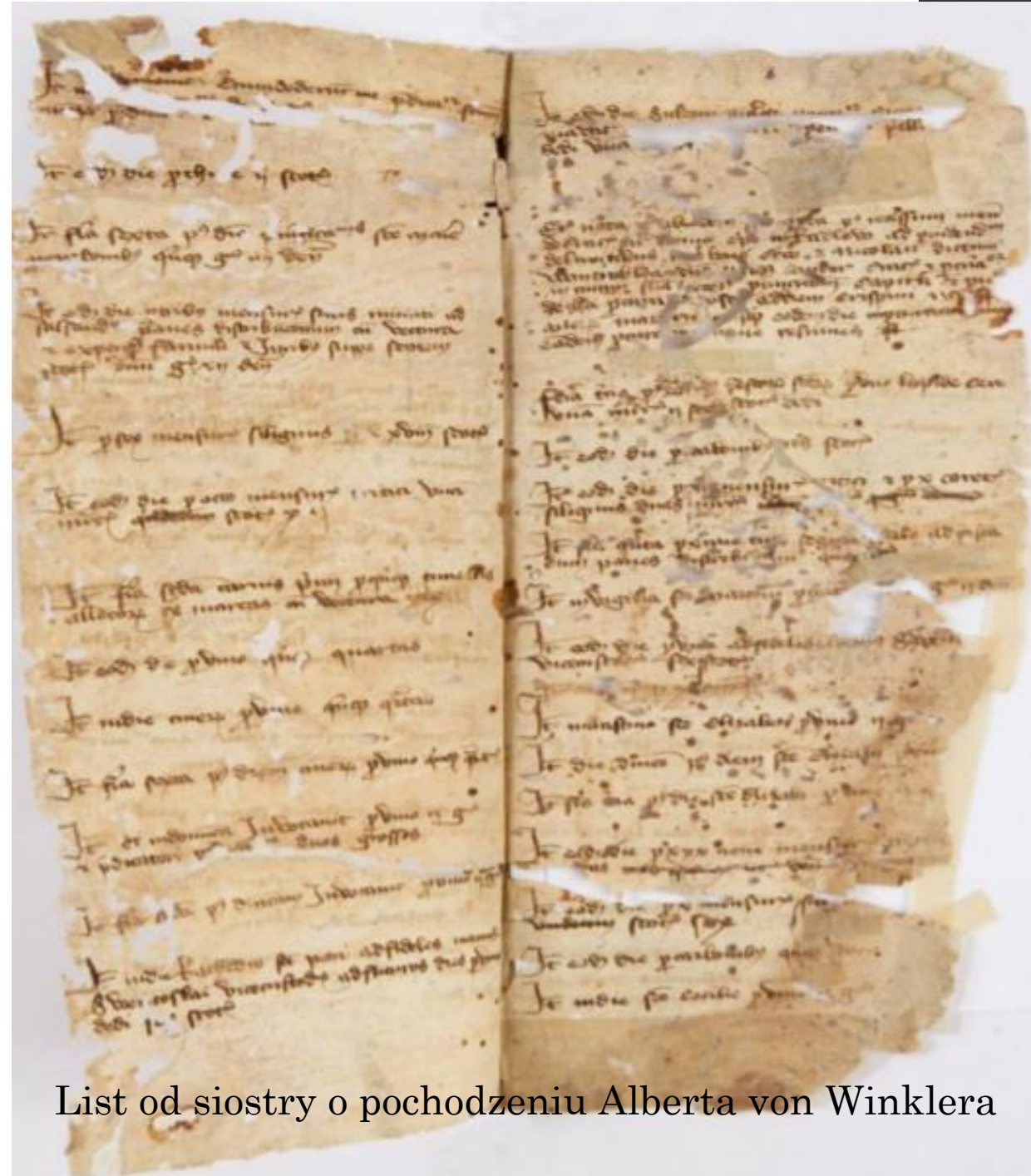
Po ukończeniu szkoły miejskiej w Lecu Kętrzyński rozpoczął naukę w gimnazjum w Rastenburgu, gdyż ta cieszyła się dobrą opinią i dawała mu szansę na studia uniwersyteckie. Był uzdolnionym i pilnym uczniem.

**Gimnazjum Rastenburgu do którego uczęszczał
Wojciech.**

LIST OD SIOSTRY

W liście, który wysłała w 1856r mu siostra Wilhelmina dowiedziała się o swoim pochodzeniu. Pisała ona „miałam niedawno w ręku papiery po ojcu przekonałam się, że ojciec był Polakiem, że mamy polskie nazwisko, że więc nie jesteśmy Niemcami...”

List od siostry o pochodzeniu Alberta von Winklera

Uniwersytet Albertyna w Królewcu.

STUDIA W KRÓLEWCU

Kętrzyński studiował historię i filologię w Królewcu. Okazał się zdolnym studentem.

Uwielbiał uczęszczać na wykłady znakomitych profesorów, którzy wykładali w Królewcu, tj. prof.

Friedricha Wilhelm von Giesbrechta oraz prof. Schuerta.

KĘTRZYŃSKI I POWSTANIE STYCZNIOWE

Pierwszym zadaniem powstańcym jakie otrzymał od Kazimierza Szulca był o wyjazd do Wilna w roli kuriera i ocena dla rządu francuskiego stanu powstania na Litwie. Podołał on zdaniu.

Pierwsze zadanie Wojciecha Kętrzyńskiego w ramach powstawania styczniowego.

KĘTRZYŃSKI I POWSTANIE STYCZNIOWE

Po pierwszej udanej akcji Kętrzyński otrzymał kolejne zadanie. Miał przetransportować broń z Królewca na Mazowsze. Na początku wszystko szło dobrze, lecz w ostatniej chwili złapał ich patrol pruskich żandarmów. Kętrzyński został aresztowany i osadzony w więzieniu w Olsztynie, w potem w Berlinie.

**Tablica upamiętniająca
aresztowanie Wojciecha
Kętrzyńskiego.**

KĘTRZYŃSKI I POWSTANIE STYCZNIOWE

W 16.09.1863r. odbyła się rozprawa, w której uniewinniono historyka i jego towarzyszy, gdyż sędzia stwierdził, że broń którą transportowali była dla powstańców walczących przeciwko Rosji. Lecz niestety później został aresztowany, przez dociekliwość prokuratura lidzbarskiego. Został zamknięty w berlińskim areszcie Hausvogtei.

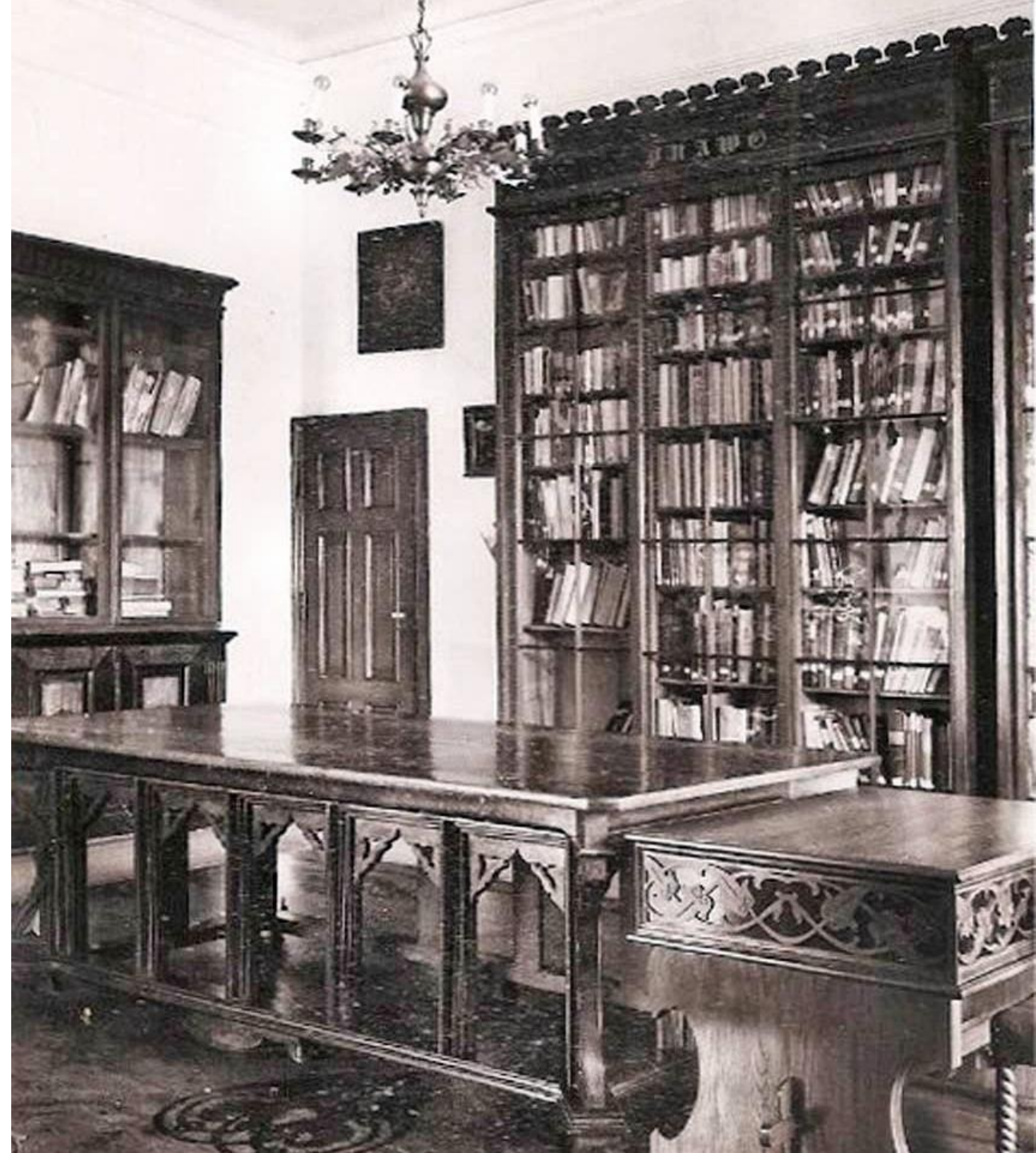
**Leopold Różycki-
powstaniec styczniowy,
który towarzyszył
Kętrzyńskiemu w zadaniu z
przewozem broni.**

BIBLIOTEKARZ W KÓRNIKU

W 1868 r. Kętrzyński został zatrudniony w bibliotece w Kórniku. Do jego obowiązków należała praca nad Tomicjami- wydawnictwem źródłowym akt królewskiej kancelarii Zygmunta I oraz dokonywanie nowych zakupów archiwalnych i bibliotecznych.

**Biblioteka
w Kórniku.**

RÓD I RODZINA

W Kościerzynie 24.08.1875r poślubił Wincentę Klińską. Miał jedną córkę Jadwigę i trzech synów Stanisława, Tadeusza i Władysława. Z swoją matką nie miał dobrych relacji, gdyż ta miała pretensje za wybór Kętrzyńskiego-zostanie Polakiem. Miał natomiast dobry kontakt ze swoją siostrą, z którą często korespondował. To od niej dowiedział się o swoim pochodzeniu.

Stanisław Kętrzyński (1876-1950)

KĘTRZYŃSKI W LWOWSKIM OSOLINEUM

W 01.06.1873r. Kętrzyński rozpoczął pracę w Lwowskim Ossolineum i pozostał tam 45 lat. Na początku był sekretarz naukowym. W tym okresie postanowił właśnie założyć rodzinę. Z czasem na świat przeszedł jego syn Stanisław i wydatki rodziny kętrzyńskich się powiększyły. Podjął wtedy dodatkowe zatrudnienie jako radca przysięgły w sądzie miejskim.

Zakład Narodowy im. Ossolińskich we Lwowie.

KĘTRZYŃSKI W LWOWSKIM OSOLINEUM

Niedługo po narodzinach syna zmarł dyrektor zakładu August Bielowski. Po jego śmierci zaproponowano Kętrzyńskiemu stanowisko dyrektora. Był wymagającym, surowym, ale też sprawiedliwym dyrektorem. Wzbogacił on lwowski księgozbiór o wiele egzemplarzy map, rękopisów itp.

**Kętrzyński jako dyrektor
Zakładu Narodowego
im. Ossolińskich.**

Święta Panienko, dulcis vigo,
Na mnie zwróć Twe spojrzenie:
Wysłuchaj niespokojnego westchnienia,
Rzewnego smutku moich pieśni.

Część wiersza pt.: „Modlitwa”

*„Wiarę, mowę ukraść mi mogliście,
Ale serca z piersi nie wyrwiecie.
Serce me zostanie zawsze polskie!”*
Wojciech Kętrzyński - „W ojczystym kraju”

KĘTRZYŃSKI JAKO POETA

Wojciech Kętrzyński był poetą. Jego utwory opisywały piękno mazurskiej przyrody. Pisał również o ojczyźnie. Takim utworem był wiersz pt.: „Decyzja”. Interesował się współczesną literaturą, chociaż wzorami literackimi byli dla niego też starożytni poeci.

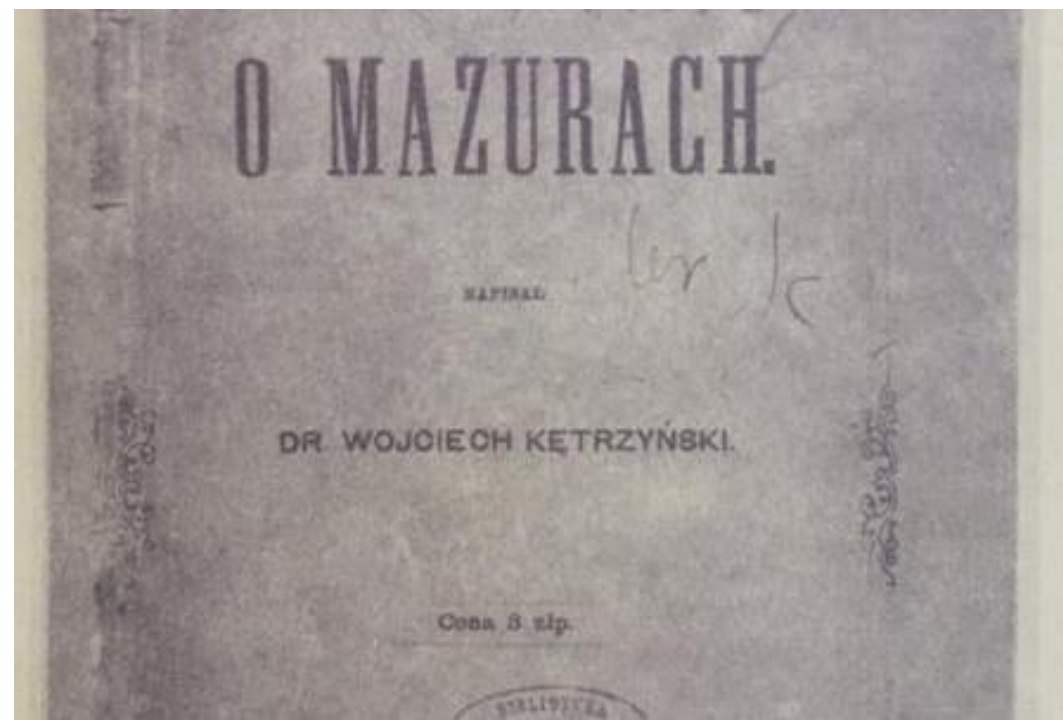
KĘTRZYŃSKI I MAZURY

Kętrzyński postanowił napisać o Mazurach, gdyż Polacy mało wiedzieli o nich.

W 1872r. opublikował on książkę pt.: "O Mazurach". Wywołała ona wielkie zainteresowanie tym regionem.

**Książka Wojciecha Kętrzyńskiego
„O Mazurach”**

na mapę już to uwydatnia; a jest między niemi niemało takich, gdzie brzegu drugiego nie widać, w porównaniu z któremi Gopło nasze wydaje się jeziorkiem. Wymieniam tylko jezioro Śniardwy czyli Śniardły, jeziora niewotyńskie i niebolińskie, po których statki parowe chodzą, a kiedy burza nastanie, bywają na nich fale niemal morskie. Gdzie góry, bory i jeziora się znajdują, tam zwykle nie zbywa na miejscowościach pięknosią natury się odznaczających a takich miejsc piękności niby sielankowej jest na Mazurach wiele. Zachwycającym był zawsze dla mnie widok na jezioro Łękućkie pod Orłowem z czystą jak kryształ wodą, otoczone z jednej strony pagórkami, które pierśią swą głęboko w jeziorze się zanurzają, a których wierzchołki jodłami, świerkami i brzożami obrosłe, w kryształ wód się odzwierciedlają; z drugiej strony dwór Łękućki, gaiki i za łakami zielonemi kościół orłowski z wysmukłą swą wieżyczką. Nie daleko stąd leży Łażno (Haschnen) w pośrodku zielonej borów i szumiących jezior; wieś ta bywa uważana za najpiękniejszy pejzaż całej okolicy. I miasto

ŚMIERĆ KĘTRZYŃSKIEGO

Wojciech Kętrzyński zmarł 15 stycznia 1918r. we Lwowie. Został pochowany na Cmentarzu Łyczakowskim.

**Odnowiony grób Wojciecha
Kętrzyńskiego we Lwowie.**

KONIEC